

Täysistunto

Torstai 15.2.2018 klo 16.03—17.54

3.4. Suullinen kysymys perusturvan leikkauksista (Paavo Arhinmäki vas)

Suullinen kysymys SKT 7/2018 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Paula Risikko: Seuraava kysymys, edustaja Arhinmäki.

Keskustelu

16.50 **Paavo Arhinmäki vas:** Arvoisa rouva puhemies! Ministeri Saarikko aikaisemmin täällä kyselytunnilla totesi, että lasten ja perheiden asia on tärkeä hallitukselle, ja perheva-paaudistuksen kaatumista on myös perusteltu sillä, että halutaan puolustaa lapsiperheitä. Tämä tuntuu vähän erikoiselta, kun katsoo eilistä SOSTEn julkaisemaa selvitystä. SOSTE on arvioinut hallituspolitiikan tulosta, ja tulos on se, että ”erityisesti pienituloisten lapsi-perheiden toimeentulo on heikentynyt”, erityisesti pienituloisten lapsiperheiden toimeen-tulo on heikentynyt. Sen lisäksi työttömät ja opiskelijat ovat kärsineet hallituksen politii-kasta sosiaaliturvaleikkauksien mutta myös sosiaalietuuksien verotuksen ja asumistuen heikentämisen vuoksi. [Susanna Huovinen: Ja lääkekorvausten leikkaukset!]

Ennen vaaleja te, pääministeri Sipilä, sanoitte, että perusturvasta ei leikata. Nyt täytyy kysyä: miten tässä, pääministeri Sipilä, pääsi käymään näin?

Puhemies Paula Risikko: Ja kuka vastaa? [Vasemmalta: Pääministeri!] — Pääministeri Sipilä, jos kerta niin haluatte.

16.51 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin tuloerot Tilastokeskuksen tilastojen mukaan vuonna 2016 eivät kasvaneet, mutta myönnän sen, että 2017 ne voivat kasvaa, koska talouskasvu on ylittänyt kaikki ennusteet, ja kun ta-lous kasvaa voimakkaasti, niin silloin tuloerot tahtovat myöskin kasvaa.

Pitkäaikaistyöttömyyden väheneminen on ehkä se suurin tekijä eriarvoistumiskehityk-seen. Viime kaudella pitkäaikaistyöttömiä tuli 50 000 lisää. Nyt viimeisen vuoden aikana pitkäaikaistyöttömien määrä on vähentynyt 30 000:lla eli joka neljäs pitkäaikaistyötön on saanut työtä, ja tämä on varmasti merkittävin asia, mikä eriarvoistumiskehityksen pysäyt-tämiseksi on saatu pitkään, pitkään aikaan aikaiseksi. [Oikealta: Hyvä vastaus! — Vasem-malta: Missä vastaus oli?]

16.52 **Paavo Arhinmäki vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Pääminis-teri Sipilä, te ette vastannut miltään osin esittämäni kysymykseen. Ennen vaaleja te sa-noitte ”perusturvasta ei leikata”, näin te lupasitte, ja nyt SOSTEn selvitys osoittaa valitet-tavasti, miten perusturvasta on leikattu. Te puhuitte tuloeroista, ja itse asiassa sekä edus-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2018 vp

kunnan tietopalvelun että valtiovarainministeriön omat laskelmat osoittavat, että hallituksen politiikka on johtanut tuloerojen kasvuun. Hallituksen päätökset ovat kasvattaneet tuloeroja.

Kun täällä on aikaisempaa hallitusta aivan oikein kehuttu perhevapaaudistuksesta, niin SOSTE on arvioinut myös edellisen hallituksen toimia tuloerojen ja perusturvan osalta, ja siinä todetaan, että ajanjaksolla 2012—2015 sosiaalietuuksiin tehty muutokset olivat pienituloisia suosivia. Miten, arvoisa pääministeri, on voinut tapahtua se, että ennen vaaleja luvataan, että perusturvasta huolehditaan, [Puhemies: Aika!] ja nyt käykin niin, että perusturva on se, joka on ollut pahimman leikkurin alla?

16.53 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Leikkaukset ovat aina kipeitä, se on selvä asia, ja se, mitä on tehty perusturvassa, on indeksien jäädyttäminen, se on totta. [Paavo Arhinmäki: Ja tasoleikkaus!] — 0,85 prosenttia indeksien jäädytä hallitusohjelmassa arvioitua pienemmäksi. — Se on totta, tämä on tehty. Indeksien jäädyttäminen oli useimpien puolueiden, muun muassa SDP:n, vaaliohjelmassa ja suurin piirtein sillä tasolla, millä nyt tämä hallitus joutui tämän tekemään.

Leikkaukset ovat ikäviä, mutta mitenkään muuten, ilman niitä, emme selviäisi siitä kestävyysvajeurakasta, mikä meillä edessämme on. Meidän pitää vastata siihen haasteeseen, mikä meillä on ikääntymiskehityksen myötä. Meidän pitää antaa hoito- ja palvelulupaus myöskin ikääntyville sukupolville.

Puhemies Paula Risikko: Ja vielä yksi kysymys.

16.54 Outi Alanko-Kahiluoto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Nyt täytyy todeta, että pääministerin vastaus oli kyllä hyvin teidän toimianne kaunisteleva. Tosiasia on se, että ellette te olisi leikanneet perusturvaa, se olisi tällä hetkellä ainakin 725 euroa kuukaudessa, kun se nyt jää alle 700 euron. Lisäksi teidän toimeenpanemanne aktiivimalli tulee leikkaamaan kaikkein köyhimmiltä työttömiltä 5 prosenttia, kun jo nyt olemme siinä tilanteessa, että työttömän perusturva ei riitä minimibudjetin tasolle vaan se alittaa tämän köyhyysrajan, joka on kansainvälisesti määritelty, ja Suomi jopa on saanut EU:lta huomautuksia siitä, että meidän perusturvamme ei riitä elämiseen.

Kysymys kuuluu: Kuinka te voitte jatkaa tällä samalla linjalla? [Vasemmalta: Ja kehataatte! — Paavo Arhinmäki: Kyllähän te kehtaatte!] Leikkaatte ennestään kaikkein köyhimmiltä.

16.55 Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Köyhyys, pysyvä köyhyys, on vakava ongelma Suomessa ja monessa muussa Euroopan maassa. Siihen kytkeytyvät yhtäläisesti monet muutkin seikat kuin toimeentulon heikkous. Se aiheuttaa muutakin syrjäytymisen ja syrjään työntämisen kokemusta.

Ymmärrän opposition tarpeen kertoa hallituksen toimista kuvan tämä puoli. Ei olisi ehkä teidän niin helppoa kertoa siitä tarinasta, jossa hallitus haluaa nostaa ihmisiä pois perusturvalta työelämän pariin ja omatoimisen ja toimekkaita elämän pariin. [Välihuutoja vasemmalta] Siinä tavoitteessa hallitus on onnistunut erinomaisella tavalla. Lisäksi me olemme parantaneet perusturvaa. Nostan muutamia esimerkkejä, kuten takuueläkkeen, lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen ja viimeisimmäksi vähimmäispäivärahan tason noston vanhempainpäivärahan minimissä ja kuntoutus- ja sairauspäivärahoissa. Tämä ei ole vähäpä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 7/2018 vp

töistä, koska tämän osuuden viime hallitus nimenomaan jätti tekemättä ja kasvatti kuilua työttömyyden vuoksi sivussa olevien ja sairaiden... [Puhemies keskeyttää puheenvuoron puheajan ylityttyä]

Puhemies Paula Risikko: Ja vielä yksi kysymys.

16.56 Antti Rinne sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jälleen kerran pääministerin paikalta tässä salissa puhutaan vastoin sitä, mikä pitää paikkansa. [Outi Alanko-Kahiluoto: Kyllä!] Olen täällä useampaan kertaan lukenut sosiaalidemokraattisen puolueen vaalitavoitteet liittyen näihin indeksikorotuksiin. Se ei pidä paikkaansa, mitä väitätte. SDP:n vaihtoehdossa ei todellakaan leikattu perusturvan indeksejä, ei millään tavalla. [Jukka Gustafsson: Ne oli rajattu pois!] Te esitätte väärän todistuksen tässä asiassa.

Pääministeri Sipilä, haluan kysyä teiltä, miksi te ette voi myöntää sitä, että tämän hallituksen päätöksillä — nimenomaan tämän hallituksen päätöksillä — tämän yhteiskunnan köyhimmässä asemassa olevat ihmiset ovat joutuneet leikkausten kohteeksi. Tämän yhteiskunnan köyhimmässä asemassa olevat ihmiset ovat leikkausten kohteena, ja te lupasitte ennen vaaleja, että perusturvasta ei keneltäkään leikata. Miten te selitätte tämän kansalle? Kertokaa niin kuin asiat ovat.

16.57 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Indeksit on jouduttu jäädyttämään, se on tosiasia. Mutta, edustaja Rinne, jos te olette nyt itsekkin rehellinen, teidän ohjelmassanne oli muistaakseni 800 miljoonaa indeksien leikkauksesta. Siellä toki lukee, että ei leikata perusturvasta, [Vasemmalta: No niin!] mutta, edustaja Rinne, voin vakuuttaa teille, että niistä muista indekseistä ei 800 miljoonaa olisi löytynyt, jolloin olisimme joutuneet miettimään, te olisitte joutuneet miettimään sitä, että mistä ihmeestä se 800 miljoonaa löytyy tuolla rajauksella, minkä te olette vaaliohjelmaanne kirjoittaneet. [Ben Zyskowiec: Kertokaa, mistä indekseistä olisitte leikanneet 800 miljoonaa!]

Kysymyksen käsittely päättyi.